

# **Carta ni chaa Pedro Apóstol undi nuu nuu yivi ka kandixia**

## *Kanxia'u Pedro jiin yivi ka kandixia*

<sup>1</sup> Maa ri kuu Pedro, kuu ri apóstol ni taji Jesús, ti Jesús kuu Cristo, ja ndiso ya jniñu ña'nu nuu Yandios, ti maa ya ni ja'a jniñu ja'a nuu ri ja na kuu ri apóstol nuu ya. Chaa ri tutu ja'a kuaja nuu ra naa ra, ro'o yivi kanchuku jika, ja ni ka jichanuu ra ni ndañuu Ponto, Galacia, Capadocia, Asia jiin Bitinia.

<sup>2</sup> Ti maa Tata yo Yandios ni nakaji ya ro'o naa ra, chi sia'an ni kuni maa ya undi na ti jankoo ga ñuyivi yo. Ti jiin Espíritu ya ni sasiin ya ro'o naa ra ja kuu maa ya. Vijna ti ka iyo ndoo ka iyo ii ra naa ra. Ja yukan kuu ja ka jandatu ra nuu ya, chi ni sandoo ya ro'o naa ra na ni ji'i Jesús nuu nda'a cruz, ti ni jati ya niñi ya ja siki ro'o naa ra. Ti vi'i ga na kunda'u ini ya, ti na chindee ya ro'o vijna, ti na kukuee kunchuku ra nava kuni maa ya.

## *Jnu'un kuñukuu ini yo*

<sup>3</sup> Na kachi yo ja kuña'nu xaan maa Yandios, Ya kuu Tata maa Jito'o Jesús, ya kuu Cristo. Sia'an na ka'an yo, chi ni kunda'u ini ya yo'o, ti ni nasama ya yo'o ja na nduu yo se'e ya. Vijna ti nu kanchuku yo nuu ñuyivi ja'a, ka ñukuu ini yo ja jaa in kivi nu ni'in yo taka ja va'a ja kua'a Yandios nuu yo.

Siki yukan ni ja'a ya jandaa ja ni naxndoto ya Jesús nuu ñuji'i.

<sup>4</sup> Ti siki ja ni nasama ya ro'o naa ra, yukan na ti nu na jaa kivi ja ni'in ndi'i ra ta'u ra, ti tukaa naa kuiti ta'u un, ti tukaa na kuachi koo nuu ta'u un, ti ni tu naa kuiti. Ti jandaa ndixia kuu un, chi undi andivi jito va'a Yandios ta'u un, undi na jaa kivi ti ni'in ra naa ra.

<sup>5</sup> Ni tu ka ja'ncha ini ra chi ni ka kivi ra nda'a Yandios, ti ka kandixia ndaa ra ja jito va'a ya ro'o naa ra jiinjnu'un maa ya undi na jaa kivi sandi'i ni ga. Ti ja kuu kivi yukan, na ti stuu ndijin ya maa ta'u ni sava'a ya ja kuu ro'o naa ra. Ni nama ya ro'o nava na ni'in ra ja ni sava'a ya ja kuu ra naa ra, nu na jaa kivi un.

<sup>6</sup> Ja yukan kuu ja ka iyo sii ini ra vijna vasu kua'a nundo'o ka jito ra, ko ja kuu jaku ni kivi kuu un.

<sup>7</sup> Ti nanu ka naka'ma yivi oro nuu ñu'un nava na kundoo, suni sia'an kuu ja ka jna'an ra nundo'o. Chi nu ka jito ra nundo'o siki ja ka kandixia ra Cristo, ti yukan ja ka ja'a ra jandaa ja ka kandixia ndaa ra. Ti nu na jaa kivi chaa ndijin Cristo, ti xndichi ya ro'o naa ra ti kusii ini ya jiin ra. Nakua'a ya ja yinu'un nuu ra siki ja ni ka kandixia ndaa ra ya, ti ni'in ra, ta'u ra ti nduña'nu ra ñuu nuu ta'u ya jniñu.

<sup>8</sup> Ti vasu tu ni ka jini ra Jesús na ni jikonuu ya nuu ñuyivi ja'a, ko ni ka ndumani ra nuu ya. Ti vasu tu ja'i kuni ra nuu ya vijna, ko ka kandixia ni ini ra ya naa ra. Ja yukan kuu ja ka kusii xaan ini ra naa ra. Ko tu kuu nasa ndakuni'in ra jiin ndusu yu'u ra naa ra ja ja kuan kuyajni kivi nduña'nu yo jiin ya naa yo.

<sup>9</sup> Nu kanchuku ra nuu ñuyiví ja'a vijna, ka iyo ndaa ini ra ja ni'in ra ta'u un, ti kivi ra ñuu nuu ta'u ya jniñu. Yukan ka ndiyo ini ra, chi ja ni ka kandixia ndaa ra jniñu ña'nu ni sa'a Jesús ja siki ra naa ra.

<sup>10</sup> Chaa ni ka kuu profeta, ja ni ka ka'an jnu'un Yandios undi jana'an, ni ka nanduku ndaa da, ni ka jikajnu'un da siki ja nasa nama Yandios yo'o vijna. Ti ni ka kachi da nasa vii ni kunda'u ini Yandios yo'o ja nama ya yo'o vijna.

<sup>11</sup> Chi undi na ti koo ga, ti ni xna'an Espíritu Cristo nuu da naa da nasa nundo'o kii nuu maa ya, jiin ja nasa nduñá'nu tuku ya nu na ya'a nundo'o un nuu ya. Ti ni ka nakutu ini da ni ka nduku jnu'un da na kivi kuu ja kii Cristo, ti nasa koo jiin taka jnu'un ni ka'an maa Espíritu ja ni kuncha ya jiin da naa da.

<sup>12</sup> Chi ni kachi maa Yandios ja ansu ja kuu maa da kuu jniñu ka sa'a da un. Chi su'va ja kuu yo'o kuu jnu'un ni ka ka'an da un. Ti vijna ja ni ka jini ra jnu'un un, chi taka yiví ka ka'an i jnu'un un ja nama Yandios yo'o. Ni ka ka'an da jnu'un un, chi maa Yandios ni taji Espíritu Santo ja ni kii ya ichi andiví, ti ni xna'an ya jnu'un ni ka ka'an chaa un. Ti suni taka ángel ka junukuachi nuu Yandios ni ka nakutu ini ja na kujnuni un.

### *Ja kuni ya ja na koo ndoo yo*

<sup>13</sup> Ja yukan kuu ja koo ndito ini naa ra, ti koto kundiyo ini ra nau ndajniñu iyo nuu ñuyiví ja'a. Chi su'va kundiyo ini ja ni'in ra ta'u ja kua'a Yandios kivi na chaa ndijin Cristo Jesús. Ti kua'a ya nuu ra, chi ni kunda'u xaan ini ya ro'o naa ra.

14 Yukan kuu ja kundio ini ra, chi ka kuu ra se'e ya ja ka jandatu va'a. Chi vijna tukaa ka sa'a ra taka jniñu ja ka kusii ini maa ra, nanu ni ka sa'a ra undi na ti kujnuni ga ini ra jnu'un Yandios.

15 Ko vijna na ti tukaa, chi su'va kundiyoyi ini ja na koo ndoo na koo ii ra naa ra, nanu kaa maa Yandios, chi maa ya kuu ja ni nakaji ro'oo naa ra nava na nduu ra se'e ya. Ja sia'an kuu ja kundiyoyi ini ja na koo ndoo, koo ii añu ra jiin taka jniñu ka sa'a ra.

16 Chi sia'an ka'an nuu tutu ii Yandios: “Koo ndoo naa ra, chi maa ri iyo ndoo ri”, kachi ya.

17 Nu na kachi ra “Tata na” nuu ka jikanta'u ra nuu Yandios, ti yukan kuni ka'an ja ka kuu ra se'e ya. Ti nu sia'an na kachi ra, ti kanuu ja na kujnuni ini ra ja maa ya kuu ja sa'a ndaa nasa ka sa'a ñn ñn yo. Ti tu sa'a siin ya nasa kanda ñn ñn yo. Chi ñn nuu ni sa'a ndaa ya jiin tendi'i yo. Yukan kuu ja kanuu na kaka ndaa ra nuu ya taka kivi kunchuku ra nuu ñuyivi ja'a.

18 Chi ja ni ka jini ra ja maa Yandios kuu ya ni chunaa yo'oo nuu taka ichi ni ja'a tata ra nuu ra ja ni jikonuu nuu tachi. Ya'u xaan nchaa jniñu ña'nu ni sa'a ya ja ni chunaa ya ro'oo naa ra, chi tu ni chunaa ya ro'oo jiin ñn ndajniñu ja naa nanu kuu jiin oro xi plata.

19 Chi su'va ni sa'a Cristo ñn jniñu ka'nu ga ja siki ro'oo naa ra, ti ni tu naa kuiti jniñu un. Ni chunaa ya yo'oo na ni jati ya niñi ya ja siki yo naa yo. Ni soko ya maa ya nanu ka soko yivi ñn lelu, ñn kuiti iyo va'a, iyo ndoo.

20 Chi undi na ti jankoo ga ñuyivi ja ni jani Yandios maa Cristo, ti ni kenda ndijin ya nuu kivi

ja kuandi'i vijna. Sia'an ni sa'a Yandios siki ja ni kunda'u ini ya ro'o naa ra.

<sup>21</sup> Yukan kuu ja ni ka kandixia ra Yandios, chi ni ka kujnuni va'a ini ra jniñu ña'nu ni sa'a ya jiin Cristo, na ni naxndoto ya maa ya nuu ñuji'i un, ti ni jani ya Cristo ja na nduña'nu ya andivi. Sia'an kuu ja ni ka kandixia ndaa ra Yandios jiin ja ni sa'a ya ja kuu ra naa ra. Yukan kuu ja ka ñukuu xaan ini ra ni'in ra taka ja kua'a ya nuu ra naa ra.

<sup>22</sup> Vijna ti ja ni ka ndundoo ini ra chi ni ka janta'u ra jnu'un ndaa siki Cristo. Yukan kuu ja ka kunda'u ni ini ra nuu ñani jna'an ra ka kandixia. Sia'an kuu ja kunda'u ini jna'an naa ra jiin ni ini ni añu ra.

<sup>23</sup> Sa'a yo nanu jnu'un ñin chaa chi'i tata, va'a va'a ki'in da xndee da nuni un nava tu te'yu, ti sia'an kaña va'a itu da. Suni sia'an ni sa'a Yandios ñin jniñu va'a jiin yo ja tukaa naa kuiti yo. Ti ja ni ka ni'in ra jniñu un na ni ka kandixia ra jnu'un ya siki Cristo. Chi jnu'un un sa'a ja na kuchaku yo jiin Yandios. Ti nini na ka'an ndaa yo jnu'un ya, chi tu naa kuiti.

<sup>24</sup> Chi sia'an ka'an nuu tutu ii Yandios: Nanu kuu ñin yuku, sia'an kuu taka yivi. Ti ja na nduña'nu i kuu ja kuu i nanu ita yuku un. Chi ichi yuku un. Ti ita un, ichi ti kencha.

<sup>25</sup> Ko jnu'un Jito'o Yandios, chi kendo ja kuu saa ni. Kachi tutu. Ti jnu'un un kuu jnu'un va'a ja ni jaa nuu ra naa ra.

## 2

<sup>1</sup> Yukan kuu ja kanuu ja tukaa sa'a kuiti ra ni ñin jniñu kue'e, ni ka ska'an ra jna'an ra, ni ka ka'an

ra jiin yu'u ra nanu yiví ñaa xini, ni ka kuu kuasun ini ra naa ra, ni ka ka'an ndeva'a ra siki jna'an ra.

<sup>2</sup> Ko ja ni ka nasama ra. Vijna ti ni ka nduu ra se'e Yandios, chi tu xnda'u jnu'un un yo'o naa yo. Ka'an ndaa kuiti jnu'un un. Nu na siin ra skua'a ra jnu'un ya, ti ñn kivi ñn kivi su'va ni'in ga ra jnundee ini, undi na jaa ñn kivi ja ni'in ra ta'u nuu Yandios.

<sup>3</sup> Jandaa ndixia kuu yukan, chi ja ni ka kandixia ra jnu'un vaji nuu maa ya. Ti jnu'un un kuu ja vii xaan ga, chi ni kunda'u ini Jito'o nuu yo naa yo.

*Cristo kuu nanu yuu ja ndiso ja'a ve'e*

<sup>4</sup> Kundikun ni'in ga Jesús naa ra, chi ndisojniñu ya nuu Yandios. Maa Yandios ni jani Jesús ja na sa'a ya jniñu ña'nu un, ti ni ja'a ya ja yíñu'un vasu ndee kua'a yiví tu ni ka janta'u i ya. Nanu ñn yuu ka'nu ja ndiso ñn ve'e, suni sia'an kuu jniñu ndiso Jesús nuu Yandios.

<sup>5</sup> Suni maa yo naa yo ka kuu yo nanu yuu un, chi nanu jajniñu yo yuu ja ka sa'a yo ja'a ve'e yo, suni sia'an jajniñu Yandios yo'o ja ka sa'a yo jniñu ya. Ti kancha ya jiin yo, chi ni taji ya Espíritu ya kancha ya jiin yo. Ka kuu yo nanu sutu ja ni sasiin ya ja kuu maa ya. Sutu iyo nuyiví ja'a ka soko da ndajniñu nuu altar, ko yo'o chi su'va ka soko yo maa yo nu na sa'a yo ñn jniñu ja kusii ini maa Yandios.

<sup>6</sup> Ti tutu ii Yandios ka'an ja Jesús kuu nanu ñn yuu ka'nu, ti kanuu ga yuu un chi ndiso ve'e un. Ti ka'an ja sa'a Yandios ñn jniñu ña'nu ga nuu ka'an: Nde'e naa ra. Na kani ri ñn yuu kanuu ga ja kuu Jerusalén.

Ni nakaji ri yuu un nanu nakaji yo yuu na'nu ja kundiso ja'a ve'e.

Chi taka yiví ka kandixia i maa ya, ti na kua'a Yandios ja yíñu'un nuu i.

Ni kachi tutu ii Yandios.

<sup>7</sup> Yukan ti ro'o ja ka kandixia Jesús, ka chiñu'un ra maa ya. Ko ja kuu yiví tu ka kandixia i maa ya, ka'an tutu ii Yandios sia'an:

Maa ya kuu nanu yuu ja ni ka skaña chaa ni ka sa'a ve'e un.

Vasu ñn yuu va'a ga niku, ko ni ka yuji chaa un naa da,

chi maa ya ni nduu nanu ñn yuu kanuu xaan ga ja ndiso ja'a ve'e un.

<sup>8</sup> Nuu yiví ja tu kandixia i ya, kuu ya nanu ñn yuu ja ka kachi'i i xini ja'a i jiin, ti xnaa i maa i, chi tu kandixia i jnu'un ya.

Ka naa i chi sia'an ni kachi Yandios ja jna'nu ndatu taka yiví tu kandixia i ya.

Ni kachi tutu.

<sup>9</sup> Ko ro'o naa ra, ru'u Pedro, na kachi ri ja ni nakaji Yandios ro'o ja na kuxio ra, ti na ndivi ra nuu nda'a ya. Ni ka yinda'a ra jniñu ta'u Yandios nuu ñuyiví ja'a, chi sia'an ni tatu ya ro'o naa ra. Ka kuu ra nanu sutu nuu Yandios, chi nu ka sa'a ra jniñu ya, kuu nanu ja ka soko ra jniñu un nuu Yandios. Ni nakaji ya ro'o naa ra ja na kunukuachi ra nuu maa ñn ni ya. Ti ka yí'i ra jiin maa ñn ni ya. Taka un ni sa'a ya nava na ka'an ndaa ra taka ñuu siki jniñu ña'nu ni sa'a ya ja kuu ro'o naa ra. Na ka'an ra ja ni nakaji ya ro'o, ja tukaa kaka ra nuu nuñaa nanu ni ka sa'a ndeva'a ra. Ja na ka'an ra ja ni nakaji ya ro'o, ja na kaka ra nuu ndijin, nuu na sa'a ra jniñu kuni maa Yandios.

10 Na ka'an ra ja undi nuu tu ni ka kuu ra yivi Yandios ja tu ni ka yi'i ra nda'a ya, chi tu ja'i xna'an ya jnu'un ya ja ni kunda'u ini ya nuu ra naa ra. Ko vijna chi jandaa ndixia kuu ja ka kuu ra yivi ya, chi ni kunda'u ini ya ro'o, ti ni xna'an ya jnu'un ya nuu ra naa ra.

*Na sa'a yo nava kuni maa Yandios.*

11 Ñani, ru'u Pedro, kunda'u ini ri ro'o naa ra, ti siki yukan kuu ja kanda'u ri jiin ra ja tukaa ga kivi nduu ra jiin jniñu ndeva'a ja ka sa'a yivi ñuyivi ja'a. Sia'an kanda'u ri jiin ra naa ra, chi tukaa ka yi'i ra jiin yivi ñuyivi ja'a. Vijna ti ja ka yi'i ra jiin Yandios. Yukan kuu ja ka kuu ra nanu yivi ñuu jika ja kanchuku ra nuu ñuyivi ja'a, ti kanuu ja tukaa kivi nduu ra jiin jnu'un kue'e naa ra.

12 Su'va kaka ndaa nuu yivi ja tu ja'i nakuni i Yandios. Ka'an ndeva'a siki ra, chi tu ka kivi nduu ra jiin jniñu kue'e ka sa'a i. Ko jaa ñn kivi na xna'an ndijin Yandios ja kunda'u ini ya nuu i naa i. Nu na kuanta'u i jnu'un un, ti ka'an i ja vii xaan kuña'nu Yandios, chi maa ñn ni ya ni sa'a ja ni ka jika ndaa ra nuu i naa i, vasu ni ka ka'an ndeva'a i siki ra naa ra.

13 Kuandatu ra nuu taka chaa ña'nu ja ka ndis-ojniñu nuu ra naa ra, chi sia'an kuni maa Jito'o Cristo. Kuandatu nuu chaa kuu rey, ja kuu da chaa ña'nu ja ndisojniñu nuu ni tu'u nación ra naa ra.

14 Suni kuandatu nuu taka gobernador ja ni taji rey un, ja na kua'a da nundo'o nuu taka yivi ka sa'a ndeva'a. Ti su'va na kua'a da ja yiñu'un nuu taka yivi ka sa'a i ja va'a.

15 Ti sia'an ni kachi Yandios ja na sa'a ra niña jniñu va'a. Nu kaka ndaa ra sia'an, yukan ti tu iyo



ni ñin jnu'un ja kankuachi yivi siki ra, vasu ka kuu i yivi ka jito u'u jnu'un Yandios.

<sup>16</sup> Ni sasiin ya ro'o naa ra ja tukaa siin ra jiin jniñu ni ka sa'a ra undi nuu, chi ja ka yivi ra jiin maa Yandios vijna. Ti vasu sia'an, ko tu kua'a ya jnu'un ja sa'a ndeva'a ra nuu ley iyo ñuu ra. Ti su'va sa'a ra nava kuni Yandios, chi ka junukuachi ra nuu maa ya.

<sup>17</sup> Kua'a ra ja yiñu'un nuu taka ga yivi. Kava nda'u ini jiin taka ñani jna'an ra ja suni ka kandixia i Cristo. Chiñu'un ga Yandios ti kuandatu jnu'un ya naa ra. Kua'a ja yiñu'un nuu chaa kuu rey, chi kuña'nu ga da ja ta'u da jniñu nuu ra naa ra.

### *Jnu'un nundo'o ni jna'an Cristo*

<sup>18</sup> Ro'o ja ka kuu ra muzu ni ka jaan yivi, kuandatu nuu jito'o ra, chi kanuu ja na kua'a ra ja yiñu'un nuu da naa da. Kuandatu nuu da vasu kuu da chaa va'a xi kuu da chaa kaa kua'an kaa vaji ja ka sa'a ndeva'a da jiin ra.

<sup>19</sup> Chi chindee Yandios yivi ka jito nundo'o, vasu tundo ni ka sa'a i ja koto i nundo'o un. Kua'a ya ja yiñu'un nuu yivi un, chi ka jini va'a inijnuni i jnu'un ya, ti ka ndiyo ini i ja siuku i jnu'un un, vasu ka jito i nundo'o.

<sup>20</sup> Sa'a yo nanu ja tu va'a nu ka jito ra nundo'o siki jniñu kue'e ni ka sa'a ra. Chi tu kua'a Yandios ja yiñu'un siki yukan. Ko nu ka ja'a yivi tau ra ja siki jniñu va'a, ti yukan kuu ja va'a nuu Yandios. Kua'a ya ja yiñu'un ro'o, chi tu ka kuiti ini ra vasu ni ka sa'a ndeva'a yivi jiin ra.

<sup>21</sup> Ti jandaa ndixia kuu yukan, chi ni nakaji Yandios ro'o naa ra ja na kundee ini ra, vasu

na kua'a yiví nundo'o ro'o. Yukan kuu ja ni jna'an maa Cristo nundo'o ja siki ro'o naa ra. Ti nanu ni kundee Cristo jiin nundo'o un, suni sia'an na kundee ra jiin taka nundo'o kondo'o ra nu kanchuku ra nuu ñuyiví ja'a.

<sup>22</sup> Chi sia'an ka'an nuu tutu ii Yandios siki Cristo nuu ka'an:

Tu kuiti ni sa'a ya ñin kuachi, ni tu ni ka'an ya ni ñin jnu'un xdoña'an.

Kachi tutu.

<sup>23</sup> Ti vasu ni ka ka'an ndeva'a yiví siki Cristo, ko tu ni kuiti ini ya, ja ka'an ya siki i. Ti vasu ni ka ja'a i nundo'o ya, ko tu ni ndondaa ya siki i. Chi su'va ni nakua'a ya maa ya nuu Tata ya Yandios ja na xndichi ndaa ya siki taka ja ni ndo'o ya.

<sup>24</sup> Ja siki kuachi yo, ti ni jna'an ya nundo'o jiin yiki kuñu ya nu ni ji'i ya nuu nda'a cruz. Ti ni sa'a ya jniñu ña'nu un nava na sasñin ya maa yo nuu kuachi ja ni ka ndiyo ini yo undi nuu. Chi su'va vijna na kundiyo ini yo ja na kaka ndaa yo nuu Yandios, chi ni ji'i Cristo ja siki yo'o naa yo. Ni ndo'o ya ja siki yo'o nava tukaa kondo'o yo jiin kuachi yo, chi vijna ja ni ka ndundoo yo nuu Yandios.

<sup>25</sup> Na ti sa'a ga Cristo yukan, ni ka kuu ra nanu ri ja ni ka kee sñin nuu chaa ndito ti, chi ni ka kuu sñin ra nuu Cristo. Ko vijna ja ni ka ndeokuñi ra, ti ka siuku ra nuu Cristo. Ti maa ya kuu ja ndito ro'o naa ra vijna.

*Nava koto va'a ñin chaa ñasi'i da*

### 3

<sup>1</sup> Ja sia'an kuu ja ro'o ja ka kuu ñasi'i naa ra, kuandatu ra nuu yïi ra naa ra. Nu kuu da ñin chaa tu kandixia jnu'un Cristo, ko kundee ra ja na kandixia da. Chi vasu tu ka'an ra jnu'un un nuu da, ko jini da nasa kancha ra.

<sup>2</sup> Taka kivi nde'e da nasa jika yiñu'un ra nuu ichi Yandios jiin ja sa'a ndaa ra taka jniñu ra.

<sup>3</sup> Ti koto sa'a vixi ra maa ra, ja ku'un ra sa'ma vii xaan, ti va'a na sa'a ra xini ra, kuu siki sukun ra, kuu siki so'o ra, ja nanu oro ki'i so'o ra. Ko so nini siki ra naskutu ra, ti tu kendo va'a ra nuu Yandios.

<sup>4</sup> Chi su'va, kanuu xaan ga ja na koo ndaa ini añu ra. Ti na kukutu ini ra jiin jnu'un ndaa, jiin jnu'un vita ini ja tu naa kuiti. Chi taka un sa'a ja na kusii xaan ini Yandios.

<sup>5</sup> Yukan ni ka sa'a ña'an jana'an ja ni ka jika ndaa ña ichi Yandios. Ni ka ñukuu ini ña Yandios, ti ni ka jandatu ña nuu yïi ña.

<sup>6</sup> Sia'an ni sa'a Sara ja ni jandatu ña nuu yïi ña Abraham, ti nini ni ka'an yiñu'un ña jiin da. Ti ro'o naa ra, ka kuu ra nanu se'e Sara nu na sa'a ra nanu ni sa'a maa ña, ka ñukuu ini ra Yandios, ti ansu ja yu'u ra nu ka ka'an yivi siki ra.

<sup>7</sup> Ti ro'o ja ka kuu ra yïi, kanchuku ra jiin ñasi'i ra, ja ka jini va'a ra nasa xndaku Yandios siki yukan. Ti yukan ka'an ja na koo vita ini ra jiin ñasi'i ra. Ti kava yiñu'un ra jiin ña, vanuxia tu kejna'an ña jiin ro'o chaa naa ra. Ti kuñukuu ini ra maa ña, ja suni nanita'u ña ti kunchuku ra ja kuu saa ni jiin Yandios, siki ja kunda'u ini Yandios nuu ndinduu ra naa ra. Ti kuenta'u ya nuu ra naa ra. Nu sia'an

na kunchuku ra jiin ñasi'i ra, chi nu tu sa'a ra sia'an ti tu iyo ini ra ja kakanta'u ra nuu ya.

*Nundo'o ka jna'an yivi ka sa'a ja va'a*

<sup>8</sup> Ti ja'a kuu ñn jnu'un xnadaku ri sandi'i ni ga. Unuu kani ini ra naa ra. Koto nda'u jna'an ra siki ja iyo nundo'o. Kava nda'u ini ra jiin jna'an ra. Ti koto kachi ra ja kuña'nu ra nuu ñani jna'an ra, chi su'va nda'u na sa'a ra maa ra.

<sup>9</sup> Nu ka sa'a ndeva'a yivi jiin ra, ti koto sa'a ndeva'a ra jiin yivi un. Nu ka'an ndeva'a yivi siki ra, ti koto ka'an ndeva'a ra siki i. Chi su'va kakanta'u nuu ya ja kuu yivi un. Sia'an sa'a ra, chi ni nakaji Yandios ro'o ja sia'an ti na kendo va'a ra.

<sup>10</sup> Chi yukan ka'an jnu'un ii Yandios:

Yivi kuni kuchaku va'a ti na koo sii ini taka kivi. Na koto i yu'u i ja tu ka'an ndeva'a, ti ni tu ka'an i jnu'un xndoña'an.

<sup>11</sup> Na kuxio i nuu jniñu kue'e, ti na sa'a i ñn jniñu va'a.

Ti na kundio ini i ja kunchuku mani i jiin jna'an i.

<sup>12</sup> Ni kachi Yandios ja iyo yivi va'a, ti maa Jito'o jito va'a ya yivi un.

Ti jini va'a ya jnu'un ka jikanta'u i.

Ti nde'e ndi nde'e kaji ya siki yivi ja ka sa'a ndeva'a.

Kachi tutu.

<sup>13</sup> Ti tu nau ñn ja sa'a ndeva'a jiin ra nu ka ndiyo ini ra sa'a ra ja va'a.

<sup>14</sup> Ndatu xaan kuu ra, chi kancha Yandios jiin taka ro'o ja ka ndo'o siki ja ka jika ndaa ra ichi ya. Ja sia'an kuu ja koto yu'u ra nde'e ra ñn yivi, ti koto kukui'ya ini ra.

15 Chi su'va jiin ni ini ni añu ra chiñu'un ra maa Jito'o Cristo. Ti nu ñn yivi na xndichi i ro'o siki ja ka kandixia ra jnu'un Cristo, ti nini na kotu'va ini ra ja xndeokani ra jnu'un nuu yivi un.

16 Ka'an yiñu'un ra jiin i, ti koto kuiti ini ra nuu i ja ka chakuachi i ro'o siki jnu'un Cristo, ja ka ñukuu ini ra naa ra. Ko nu ka'an i sia'an jiin ra, ti nakani inijnuni ra nu ndaa ja iyo ñn kuachi ja ka'an i siki ra xi tuu. Nu iyo ñn yivi ka'an siki ra, ko nu tu iyo ni ñn kuachi ni'in yi siki ra, sa ni ti kukanuu i ja ka'an i, chi ka jika ndaa ra, ti ka kandixia ra Cristo.

17 Chi nu kuni maa Yandios, ti va'a ga ja na kondo'o ra siki jñinu va'a ka sa'a ra, ti ansu ja sa'a ra jñinu kue'e.

18 Chi maa Cristo suni ni ndo'o ya, ti ñn jinu ni ni ndo'o ya ja siki kuachi yo. Yukan ni ji'i ñn chaa ni iyo ndaa kuiti ja siki yo'o, yivi ka sa'a ndeva'a, nava na ndivi yo jiin Yandios ti kivi yo nuu kancha ya. Ni sa'a ya jñinu ña'nu un na ni ji'i yiki kuñu ya, ko ni nandoto tuku ya ni sa'a Espiritu.

19 Ti maa Cristo jiin Espiritu un ni ka ja'an ti ni ka xndaku ya nuu yivi ka yindasi vijna.

20 Ko na jana'an na ni ka chaku yivi un ni ka nduni'in ini i nuu Yandios. Ti kivi un ni kuu na ni sa'a Noé ñn barco ni nani arca. Ti ni kivi un ni ndatu Yandios na nde nu kandixia yivi un xi tuu. Ti una vii ni jna'an yivi ni ka kivi i nuu arca un. Ti nini una yivi un ni ka kaku i na ni ndaa nducha nuu ni tu'u ñuyivi.

21 Ti nanu ni ka nama i maa i nuu nducha un, suni sia'an kuu ja ka janducha yo vijna ja nama yo maa yo. Ti ka janducha yo, ko ansu ja na ndundoo yiki kuñu yo, chi ja na ndundoo inijnuni yo nuu

Yandios. Yukan kuu ja ka janducha yo. Ti ni ja'a Yandios jandaa nuu taka un na ni xndoto ya Cristo Jesús nuu ñuji'i.

<sup>22</sup> Yukan ti ni ndaa ya nuu andivi, ti kancha ya nuu nda'a kua'a Yandios nuu kuña'nu ya. Ti taka ángel Yandios ja kanchuku andivi, jiin taka ja yinda'a jñinu un, ka jandatu i nuu ya.

### *Na kunukuachi yo nava kuni maa Yandios*

## 4

<sup>1</sup> Ni kuu ini maa Cristo ja kondo'o ya ja siki yo'o jiin yiki kuñu ya. Ti ro'o naa ra, suni sia'an koo ra nundo'o nu na kua'a yivi nundo'o ro'o. Chi yivi ka ndo'o jiin yiki kuñu i, tukaa kundee kuachi un jiin yiki kuñu i.

<sup>2</sup> Nu sia'an na sa'a ra, ti ka sa'a ra jniñu kuni maa Yandios ja kuu taka kivi kuchaku ra, ti ansu ja sa'a ndeva'a ra nava ka ndiyo ini maa ra.

<sup>3</sup> Chi ni kani kivi vekoyo ra, na tu ja'i nakuni ra jnu'un Yandios, ni ka sa'a ra kua'a kuachi ja ka jajna'an ini yivi ja tu ja'i nakuni i Yandios. Ni'in xaan ni ka sa'a ra jniñu kue'e. Ni ka jika ra jiin jnu'un sii ini. Ni'in xaan ni iyo ini añu ra ja sa'a ra ñn kuachi. Ni ka ji'i xaan ra ndixi. Ni ka jika ra sava'ni ga viko. Ti yukan ni ka jajna'an ini ra ja ko'o ra ndixi. Ti ni ka chiñu'un ra santu ja ni kachi Yandios ja tu chiñu'un ra.

<sup>4</sup> Ti yivi ja tu ja'i nakuni jnu'un Yandios, ka kuiti ini i siki ja tukaa ka jika ra jiin i, chi ka siin i jiin mani jniñu kue'e un. Ja yukan kuu ja ka ka'an ndeva'a i siki ra naa ra.

<sup>5</sup> Ko yivi un jaa ñn kivi ja nakua'a i nuu maa Yandios siki jniñu ni ka sa'a i. Ti ja ko tu'va maa ya

ja nanduku ndaa ya jniñu ni ka sa'a yiví ka chaku, jiin yiví ni ka jil'i.

<sup>6</sup> Ja yukan kuu ja ni chaa jnu'un Cristo nuu taka yiví ja na kandixia i na ni ka chaku i. Ti kuu ndaa siki kuachi i nanu kunda siki kuachi taka yiví ka chaku nuu ñuyiví ja'a, chi suni ni ka jil'i i. Ko yiví kandixia ti kuchaku añu i ja kuu saa ni nanu chaku maa Yandios.

<sup>7</sup> Ti ja kuan kuyajni kiví ja naa taka ja iyo. Ja sia'an kuu ja kondito ini naa ra. Ti kundiyoyi ini kakanta'u ra.

<sup>8</sup> Ti ñin jnu'un kanuu ga kuu ja na kunda'u ini ra nuu jna'an ra. Chi nu na kunda'u ini yo jna'an yo, ti iyo jnu'un ka'nu ini nuu ndil'i kuachi yo.

<sup>9</sup> Koto nda'u ra yiví jaa ve'e ra. Kua'a nuu ve'e ra, ti koto ma ñin ja ndo'o ini ra nde'e ra yiví un.

<sup>10</sup> Siin siin ta'u ni ja'a ya nuu ñin ñin ra ja ka sa'a ra jniñu ja kuni maa ya. Ti jiin ta'u un chindee ra jna'an ra.

<sup>11</sup> Nu ni ni'in ra ñin ta'u ja ka'an ra jnu'un Yandios nuu ñinga yiví, ti kani ini ja maa jnu'un Yandios ka'an ra. Nu ni ni'in ra ta'u ja chindee jna'an ra, ti kani ini ja maa Yandios kuu ya ja'a ndee ini ra ja sa'a ra jniñu un. Ti nu na kuni yiví taka un, ti ka ka'an i ja kuña'nu xaan Yandios siki taka ja ni sa'a ya jiin Jesús, ya kuu Cristo. Ti na ka'an yo ja vii xaan kuña'nu Cristo, ti ta'u ya jniñu ja kuu saa ni. Sia'an na koo.

### *Na kondo'o yo ja ka kandixia yo Cristo*

<sup>12</sup> Ñani, nu vaji ñin nundo'o xaan ja kondo'o ra, koto kachi ra ja maa ñin ra kuu ja iyo nundo'o.

<sup>13</sup> Chi su'va, ko sii ini naa ra nu ka ndo'o ra nanu ni ndo'o Cristo, chi jandaa kuu ja kondo'o ra siki ja

ka yí'i ra jiin ya. Yukan na ti koo sii ini ra naa ra ja kuu kivi na ndenda ndijin ya, ti xna'an kaji ya ja vii xaan kuña'nu ya. Sia'an kuu ra ja kuu kivi un naa ra vasu ka jna'an xaan ra nundo'o vijna.

14 Ti xaan ndatu ra vijna ja ka ka'an ndeva'a yivi siki ra ja ka kandixia ra Cristo. Chi jiin yukan ka stuu ndijin ra maa ra ja kancha Espiritu Yandios jiin ra, ja kuña'nu xaan ya. Vasu ka ka'an ndeva'a yivi siki ra, ko kancha Espiritu Santo jiin yo, ti chindee ya ro'o ja na kundee ra jiin nundo'o un.

15 Ti nu ka ndo'o ra, ti ka ndo'o ra, ko siki ja ka kandixia ra Cristo, ansu siki ja ka sa'a ra iin kuachi nanu ka ndo'o yivi ka ja'ni ndiyi, xi yivi sakui'na, xi yivi ka sa'a jniñu kue'e, xi yivi kivi nduu nuu jniñu tatu.

16 Ko nu ka ndo'o ra siki ja ka kandixia Cristo, ti tu kukanuu ra. Chi su'va, nakuanta'u nuu Yandios ja ka ndo'o ra siki ja ka yí'i ra jiin Cristo.

17 Ti jiin nundo'o ka jna'an ra vijna, yukan jini ini yo ja ja ni keja'a nanduku ndaa Yandios kuachi yo. Kuni yo yukan, chi xnakan sa'a ya ja na koto ra nundo'o. Ti na kuni ya na ndenu ka kandixia ndaa ra Cristo xi tuu. Ti nu sia'an na sa'a ya jiin se'e ya, ¿ti ndee ga sa'a ya jiin yivi ja tu ka jandatu i jnu'un ka'an ya siki Cristo nusa?

18 Ti nu u'u xaan ti ka ya'a yivi va'a nuu nundo'o, ¿Ndoo ka jani ini ra ja jna'an yivi kua'an kanda ja ka sa'a i kuachi nusa? ¿Ka jani ini ra ja ka kendo va'a i nuu Yandios nu?

19 Ko ro'o ja ka jna'an ra nundo'o nava kuni maa Yandios, vasu sia'an ka jna'an ra, ko koto ka'ncha ini ra ja sa'a ra jniñu va'a. Nakua'a maa ra nda'a maa Yandios, ya ni sa'a ro'o, chi siuku ndaa ya



taka ja ni chisojnu'un ya.

*Xndaku Pedro nuu chaa ka ndiso jniñu jiin chaa kuachi*

## 5

<sup>1</sup> Vijna ti ru'u Pedro, na kanda'u ri nuu ra naa ra, ro'o ja ka kuu ra chaa ña'nu ja ka jito ra yivi ka kandixia, chi suni chaa ña'nu kuu ri, ti jito ri yivi ka kandixia. Ti kuu ri ñn chaa ni jini ri jiin nuu ri nasa ni ndo'o Cristo. Ko jaa ñn kivi ja chaa ndijin ya, ti ru'u jiin ro'o naa ra na nduña'nu yo jiin ya.

<sup>2</sup> Ko ja kuu vijna, kanuu ja koto va'a ra yivi Yandios. Nanu ñn pastor ja jito va'a da ri da, ti sia'an koto va'a ra yivi, chi ndiso jniñu ra ja koto ra yi ja ka kuu i se'e maa Yandios. Ko sii ini ra ja koto ra i, chi yukan kuni Yandios. Ti ansu chayika ya ro'o, ti ni ansu ja kundiyo ini ra ja ni'in ra xu'un jiin jniñu sa'a ra un. Chi su'va kusii ini, ti sa'a ra jniñu un.

<sup>3</sup> Koto nduvixi ini ra, ti kachi ra ja maa ra kuu ja ta'u jniñu nuu i, chi su'va na koo ndaa ini ra nava na kuni yivi naa i nasa kuu va'a ga kaka ndaa i nuu ichi Yandios.

<sup>4</sup> Sa'a va'a jniñu ka ndiso ra ja ka jito ra yivi ka kandixia, nava na ni'in ra ta'u, ti nduña'nu ra jiin jito'o ra kivi na nchaa ndijin ya, chi maa ya kuu jito'o ra ja kuña'nu ya nuu ra. Ti nduña'nu ra jiin ya ñn jniñu ja tukaa naa kuiti.

<sup>5</sup> Ti ro'o ja ka kuu ra chaa kuachi, suni sia'an kuandatu ra nuu chaa ka jito ro'o, chi ka ndiso da jniñu ja kuña'nu da nuu ra naa ra. Tendi'i ro'o ja ka kandixia, kava nda'u ini ra jiin jna'an ra, sa'a

nda'u maa ra nuu ñani jna'an ra, chi sia'an ka'an nuu tutu ii Yandios:

Jito u'u Yandios yivi ka sa'a vixi maa, ti su'va kunda'u ini ya ti chindee ya yivi sa'a nda'u i maa i.

Kachi tutu ii.

<sup>6</sup> Tendi'i ro'o yivi ka kandixia, koto nduni'in ini ra nuu Yandios, chi su'va sa'a nda'u maa ra, ti nava na nakuni ra ja ka yi'i ra nda'a Yandios, ya ta'u jniñu nuu taka ja iyo. Nu sia'an na sa'a ra, ti jandaa kuu ja nduña'nu ra na jaa kivi nchaa Cristo Jesús.

<sup>7</sup> Koto xndi'i ini ra nu nau ñin ja ka jna'an ra, su'va va'a ga ja na nakua'a ra maa ra nuu nda'a Yandios, chi maa ya ndito ro'o, chi kunda'u ini ya ro'o.

<sup>8</sup> Jandaa ndixia kuu ja na koo ndito ini ra naa ra ti kaji na koo xini ra, chi ja'u'u un jito yu'u ro'o ti nduku nasa sa'a ja kanakava ra nuu ñin kuachi. Ti xaan ga chaa un ansu ñin ndika'a nu nduxaan ti.

<sup>9</sup> Yukan kuu ja kuni ja kundichi ni'in ra siki ja'u'u un, ti kuu kundee ra jiin nu ñu'un teyii ini ra jiin jnu'un kandixia ra Cristo. Chi suni sia'an ka ndo'o ñani jna'an ra kanchuku ni tu'u nuyivi.

<sup>10</sup> Ti vasu sia'an kuu, ko jandaa ndixia ja kunda'u ini Yandios ro'o naa ra, chi ni nakaji ya ro'o naa ra ja na nduña'nu ra jiin ya ja kuu saa ni. Ti jandaa ndixia kuu jnu'un yukan, chi ñin jniñu ña'nu ni sa'a Cristo ja kuu yo'o naa yo. Ko xnakan na kondo'o ra ja kanchuku ra nuu nuyivi ja'a, chi kua'a yivi nundo'o ro'o siki ja ka kandixia ra jnu'un Cristo, ko tu yu'u ra. Ti vasu sia'an kuu, ko jaa ñin kivi ja sa'a ndaa Yandios ndi'i un. Kua'a ya jnundee ini ro'o nava na jakuiñi ni'in ga ra nuu

nundo'o jna'an ra. Sa'a ya ja na ku'un tey# ini ra jiin jnu'un ka kandixia ra, ti kukutu ini ra jiin jnu'un un.

<sup>11</sup> Ti na ka'an yo ja vii xaan kuña'nu Cristo, ja ta'u ya jniñu ja kuu saa ni. Ti sia'an na koo.

*Jnu'un sandi'i ni ga*

<sup>12</sup> Ti ru'u Pedro, na kachi ri ja, ja ka jini ra ja Silvano kuu da #in ñani ja siuku ndaa da nuu Cristo. Ti ni chindee da ru'u na ni chaa ri tutu ja'a kuaja nuu ra naa ra. Ti kanda'u ri jiin ra ja na kuenta'u ra jnu'un ja'a, chi ka'an ndaa ri ja iyo tijni ja sa'a Yandios jiin yo siki ja kunda'u ini ya yo'o. Kukutu ini jiin jnu'un ja'a ja kanchuku ra nuu ñuyivi ja'a.

<sup>13</sup> Yivi ka kandixia kanchuku ñuu Babilonia, ja suni ni nakaji Yandios nanu ni nakaji ya ro'o naa ra, ja ka kandixia ra, ka ka'an i ja na sandee ini ra. Ti Marcos, chaa kuu nanu se'e ri, suni sia'an ka'an da ja na sa'a ndee ini ra naa ra.

<sup>14</sup> Kanxia'u jiin jna'an naa ra, ti yiñu'un teyu'u nuu jna'an ra.

Ti ru'u Pedro, ñukuu ini ri ja na ko si# ini taka ro'o ja ka yi'i ra nda'a Cristo. Ti sia'an na koo.

**Nuevo Testamento en mixteco de Yosondúa**  
**New Testament in Mixtec, Yosondúa (MX:mpm:Mixtec,**  
**Yosondúa)**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Yosondúa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Yosondúa [mpm], Mexico

**Copyright Information**

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

**The New Testament**

in Mixtec, Yosondúa

**© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files  
dated 29 Jan 2022  
28a989a2-bd36-59ff-b10d-452e0cb74797